

skladištar nije dužan ispitivati u odnosu prema svom nalogodavcu da li je primio u sanducima, jednu ili drugu robu, a još manje nosi odgovornost prema osiguratelju za eventualne nepravilne postupke prema osiguratelju svoga nalogodavca, tj. osiguranika i krajnjeg korisnika robe.

Budući da prvostepeni sud u toku spora nije ispitao sva ova pitanja, a niti utvrđuje dovoljno činjenično stanje da bi se mogla donijeti odluka u odnosu na drugotuženoga, valjalo je presudu u tom dijelu ukinuti i stvar vratiti prvostepenom sudu na ponovno raspravljanje i suđenje.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će prvenstveno utvrditi na koji način i kako je bila roba osigurana, tj. da li od skladišta pošiljaočeva do skladišta primaočeva, a nakon toga da li je drugotuženi u odnosu na dobivene naloge postupao kao uredan stivador i skladištar, pa će tek tada moći donijeti pravilnu presudu.

G. B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE
Drugostepena presuda od 20. V 1969.

Vijeće: dr Ernest Vajić, dr Dušan Arneri, dr Ivo Ernst

Prijevoz kamionom - Plaćanje vozarine - Primalac koji primi robu zajedno s tovarnim listom dužan je platiti vozarinu iako o dužnosti plaćanja vozarine u tovarnom listu nije ništa navedeno - Pošiljalac će, pod ovom pretpostavkom, biti dužan platiti vozarinu ako je tu obavezu preuzeo u ugovoru o prijevozu

Tužitelj je vozar, a tuženik je pošiljalac robe koji je s vozarom sklopio ugovor o prijevozu. Tužitelj u tužbi navodi da mu tuženik duguje vozarinu za izvršeni prijevoz, navodeći da je tuženik kao pošiljalac dužan platiti iznos.

Prvostepeni sud je udovoljio tužbenom zahtjevu.

U obrazloženju presude navedeno je, obzirom na činjenicu da primalac odbija plaćanje prijevozne usluge, tužitelj nije dužan ispitivati odnose između pošiljaoca i primaoca pošiljke, pa kako u prijevoznici nije naznačeno tko plaća

cijenu prijevozne usluge, to je tuženik kao nalogodavac dužan platiti sporni iznos. Tuženik može potražiti regres od svoga kontrahenta prema sadržaju odnosnih ugovornih odnosa.

Protiv ove presude žalili se tuženik.

U obrazloženju žalbe navedeno je da je šofer tužitelj bio upoznat s tim da cijenu prijevoza plaća primalac i to na temelju pismenog otpremnog naloga. Na ovu činjenicu bio je ponudjen dokaz u toku prvostepenog postupka, koji sud nije izveo. Tuženik međutim drži da nije odlučno tko je naručio prijevoz, nego da je prema pravnim pravilima, koja vrijede za vozaški posao, dužan cijenu prijevozne usluge platiti primalac prema sadržaju prijevozne isprave, ako preuzme u redu prevezenu pošiljku i primjerak te isprave, - osim ako je pošiljalac ovu obvezu preuzeo na sebe, što u konkretnom slučaju neosporno nije uslijedilo. Zbog toga je tužitelj trebao naplatu prijevozne usluge tražiti od primaoca, no sud nije primijenio ovo pravno pravilo, i to nije obrazložio.

Drugostepeni sud je žalbi udovoljio s preinakom prvostepene presude i tuženika oslobodio plaćanja utuženog iznosa iz ovih razloga:

U smislu člana 13. Međunarodne konvencije za prijevoz robe cestom /CMR- Sl. 1. 11/58 dodatak/, koja se u pomanjkanju pozitivnih propisa primjenjuje na poslove prijevoza robe cestom, primalac koji preuzme pošiljku i primjerak tovarnog lista dužan je platiti vozaču naknade navedene u tom tovarnom listu.

Tužitelj u toku parnice nije pridonio tovarni list, niti je ustvrdio da je ugovorio s tuženikom da bi prijevoznu uslugu imao platiti on kao pošiljalac. Iz navedenih razloga dolazi i u konkretnom slučaju - kad o dužnosti plaćanje cijene usluge u prijevoznoj ispravi nije ništa navedeno, na temelju same činjenice preuzimanja pošiljke i primjerka tovarnog lista - do primjene navedena odredba člana 13. cit. Konvencije. To je uostalom u skladu i s načelom navedenim u odredbi Uzance br. 74. OU, prema kojoj se u slučaju sumnje ima uzeti da isporuku treba izvršiti u mjestu otpreme, i da roba prema tome putuje na trošak i rizik primaočev.

Kako tužitelj kao vozač nije ni tvrdio da primalac nije preuzeo pošiljku i primjerak tovarnog lista, prema tome nije dokazao da je u konkretnom slučaju nastala obveza pošiljačeva da plati cijenu ove prijevozne usluge.

M. S.

Bilješka. - Sud se u gornjoj presudi nije upustio u ispitiva-
nje dužnosti plaćanja vozarine s pošiljačeve strane pod
pretpostavkom da vozar dokaže da mu nije bilo moguće naplatiti
vozarinu od primaoca. Navodimo međjutim da se ne bismo mogli
složiti sa stajalištem suda prema kojemu je dužnost plaćanja
vozarine s primaočeve strane u skladu s Uzancom br. 74, jer
da prema toj Uzanci u slučaju sumnje roba putuje na trošak
i rizik primaočev. Ova Uzanca odnosi se na strane iz kupo-
prodajnog ugovora, koji ugovor nema veze s obavezama stranaka
iz ugovora o prijevozu.

B. J.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 4. VI 1969.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Dušan Arneri, Nikola Vučković

Prijevoz robe željeznicom - Utvrđjivanje količine robe vaganjem
- Nepravilno tovarenje - dokazna snaga željezničkog zapisnika
o izvidjaju - Da bi se količina robe utvrđjena vaganjem sma-
trala mjerodavnom, potrebno je da vaga bude valjana baždarena
- Ako iz željezničkog zapisnika, kojim se utvrđjuje da je
tovarenje robe u vagon nepravilno izvršeno, ne proizlazi
jasno tko je za to kriv, odgovorna osoba se mora utvrditi
svjedocima

Tužitelj je špediter, a tuženik je lučki slagač. Tužitelj
je u tužbi naveo da je tuženiku povjerio utovar u vagone
teret pšenice koja je prevezena u razna mjesta Austrije.
Kod izvršenja ovog posla tuženik je, prema navodu tužitelje-
vu, skrivio dvostruku štetu. U prvom redu se nakon vaganja
robe u uputnim mjestima, a usporedjenjem s količnom navedenom
u tovarnom listu na osnovi vaganja u otpremnoj stanici, utvr-
dio manjak za koji tužitelj zahtijeva da mu ga tuženik nadok-
nadi. Osim toga roba je, prema navodima tužbe, nepravilno
smještena u vagone, pa je zbog toga u stanici Jesenice morala
biti poravnata, što je takodjer prouzročilo štetu koju tuži-
telj utužuje.

Rješavajući spor prvostepeni sud je odbio tužitelja sa
zahtjevom iz razloga što je nakon provedene rasprave i
izvedenih dokaza našao da zahtjev tužiteljev za troškove
poravnanja tereta na željezničkoj stanici Jesenice nema
osnova, jer je u zapisnicima o nepravilnosti utovara